

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO NERETVANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U MOSTARU
Broj: 07 0 U 017614 20 U
Mostar, 20.10.2022. godine

Kantonalni sud Mostar, po sudiji Medihi Boškailo-Veledar, sa zapisničarom Marijanom Križanac u upravnom sporu tužitelja Kosović Miralem iz Mostara, koga zastupa punomoćnik Kajtaz Semir advokat iz Mostara, protiv upravnog akta broj: FZ3/2/2-35-1-836-2/19 od 19.02.2020. godine, tuženog Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u predmetu priznavanja prava na starosnu penziju, u nejavnom rješavanju na kome dana 18.10.2022. godine prisustvovao punomoćnik tužitelja, donio je dana 20.10.2022.godine sljedeću:

P R E S U D U

Tužba tužitelja Kosović Miralema odbija se kao neosnovana.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadom troškova postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog organa, odbijena je kao neosnovana žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja UPI/I-FZ10/2/1-35-4227/19 od 26.06.2019.godine kojim je tužitelj odbijen sa zahtjevom za priznavanje prava na starosnu penziju.

Tužitelj je protiv rješenja tuženog organa ovom Sudu podnio tužbu u upravnom sporu zbog svih razloga iz člana 12. stav 2.,3. i 4. Zakona o upravnim sporovima („Sl. novine Federacije BiH“, br. 9/05). Svoje navode tužitelj obrazlaže ističući kako je Kantonalna administrativna služba Mostara dana 26.06.2019.godine donijela rješenje kojim je tužitelju odbijen zahtjev za priznavanje prava na starosnu penziju upravo na osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, a koje se ogleda u tome da je tužitelju utvrđen beneficirani staž u periodu od 24.12.1995.godine do 14.03.2019.godine, dok tužitelj smatra da se takav staž morao utvrditi za period od 27.01.1992.godine pa do 14.03.2019.godine. Prema navodima tužbe slijedom ovako pogrešno utvrđenom činjeničnog stanja i pogrešnom primjenom materijalnog propisa sa pozivom na podzakonski akt kome se daje prednost u odnosu na zakon prvostepeni organ je pogrešno utvrdio da tužitelj nema dovoljan staž za priznavanje prava na starosnu penziju što je rezultiralo odbijanjem njegovog zahtjeva. Dalje tužitelj navodi da je njegova žalba odbijena, a bez da je pobijanim rješenjem dato bilo kakvo obrazloženje u odnosu na žalbene navode. Tužitelj smatra da se u konkretnom slučaju morao primijeniti Zakon o policijskim službenicima BiH čijim je članom 119. stav 3. određeno da policijskom službeniku radni odnos prestaje kada navršši 65 godina života i zakonom propisani penzijski staž ili 40 godina penzijskog staža, što je u konkretnom slučaju, te zahtjev tužitelja usvojiti, a kako je tuženi pogrešno primijenio Zakon o policijskim službenicima FBiH, tužitelj predlaže da sud u nejavnom rješavanju kome će i od prisustvovati poništi rješenje tuženog Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj: FZ3/2/2-35-1-836-2/19 od 19.02.2020. godine i

rješenje Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje KAS Mostar broj UPI/I-FZ10/2/1-35-4227/19 od 26.06.2019.godine i predmet vrati prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje, te tuženog obaveže da tužitelju nadoknadi troškove postupka.

U odgovoru na tužbu tuženi je istakao da je tužba u cijelosti neosnovana, te ostao kod navoda iz obrazloženja osporenog rješenja, te je uz odgovor dostavio kompletan spis predmeta.

Rješavajući po tužbi tužitelja sud je u smislu člana 28. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Sl. novine Federacije BiH“, br. 9/05) stranke pozvao na nejavno rješavanje dana 18.10.2022. godine, na koje je pristupio punomoćnik tužitelja, dok nije pristupio uredno pozvani tuženi, a svoj izostanak nije opravdao. Punomoćnik tužitelja je izjavio da ostaje kod navoda iz tužbe i predložio da se udovolji tužbi tužitelja uz naknadu troškova postupka koji su specificirani podnesenim troškovnikom.

Sud je zakonitost osporenog upravnog akta ispitao u granicama zahtjeva i razloga tužbe, na osnovu člana 34. Zakona o upravnim sporovima („Sl. novine Federacije BiH“, broj: 9/05 u daljem tekstu ZUS), pa je odlučio kao u dispozitivu ove presude iz sljedećih razloga:

Iz dokaza u spisu predmeta proizilazi da je direktor Kantonalne administrativne službe Mostar donio rješenje UPI/I-FZ10/2/1-35-4227/19 od 26.06.2019.godine, kojim je tužitelj odbijen sa zahtjevom za priznavanje prava na starosnu penziju, jer je njegov zahtjev cijenen neosnovanim.

Na citirano rješenje tužitelj je dana 16.07.2019.godine izjavio žalbu zbog povreda pravila upravnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava sve uz obrazloženje koje je u bitnome identično razlozima iz tužbe kojom je iniciran ovaj spor.

Tuženi, Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar dana 19.02.2020. godine je dana 19.02.2020. godine donio rješenje broj: FZ3/2/2-35-1-836-2/19 kojim je odbijena žalba tužitelja izjavljena protiv prednje citiranog rješenja.

Prvostepenim rješenjem je u smislu odredbe člana 9. Zakona o upravnom postupku („Sl. novine Federacije BiH“, broj: 2/98, 48/99, 8/00 i 61/22, u daljem tekstu ZUP) data ocjena dokaza te slijedom istih iznesena utvrđenja voditelja postupka o odlučnim činjenicama u vezi sa osnovom podnesenog zahtjeva tužitelja, a u pogledu starosti tužitelja, dužine njegovom penzijskog staža, dužine beneficiranog penzijskog staža, ali i posebnog staža, kao i dužine staža osiguranja. Dalje su u obrazloženju pobijanog rješenja navedene i citirane odredbe slijedom kojih je utvrđeno da zahtjev tužitelja nije osnovan, odnosno da ne ispunjava uslove za priznavanje prava na starosnu penziju.

Cijeneći sadržaj prvostepenog rješenja, žalbene razloge iz žalbe tužitelja od 16.07.2019.godine, kao i sadržaj obrazloženja osporavanog akta tuženog sud nalazi da nisu osnovane tvrdnje tužitelja kako osporavani akt tuženog ne sadrži bilo kakvo obrazloženje u odnosu na žalbene navode tužitelja. Suprotno tome sud cijeni kako je osporavano rješenje doneseno u skladu sa odredbom člana 242.ZUP-a te je tuženi cijenio sve navode žalbe tužitelja dajući jasno obrazloženje i tumačenje načina

obračuna bitnih parametara tačnije penzijskog, staža, staža osiguranja, beneficiranog penzijskog staža i posebnog staža, ali i obrazloženje razloga za primjenu određenih zakonskih odredbi.

U pogledu utvrđenja činjeničnog stanja za tužitelja je sporno samo utvrđenje dužine trajanja beneficiranog staža odnosno posebnog staža, dok ostale podatke koji su u oba rješenja izraženi na osnovu evidencije kod tuženog, tužitelj nije niti isticao prigovore.

Prema osporavanom, ali i prvostepenom rješenju tužitelju je priznat beneficirani staž po dva osnova uz primjenu dvije različite stope uvećanja od kojih jedan istovremeno predstavlja penzijski staž, a drugi i staž osiguranja. Tako je tužitelju za period od 24.12.1995.godine do 14.03.2019.godine priznat beneficirani staž u uvećanom trajanju po stopi računanja 16 mjeseci staža za svakih 12 mjeseci efektivno provedenih u službi, dok mu je za period od 27.01.1991.godine do 23.12.1995.godine kod nedostatka dokaza o uvećanom stažu po istoj stopi, priznat poseban staž u dvostrukom trajanju i uračunat u penzijski staž. U spisu predmeta nalazi se uvjerenje MUP-a HNK od 13.03.2019.godine u kome su sadržani podaci o trajanju i vrsti staža tužitelja kao zaposlenika MUP-a. Cijeneći podatke iz navedenog uvjerenja koje ima svojstvo javne isprave, te dovodeći iste u vezu sa prednjim utvrđenjima i obrazloženjem iz osporavanog rješenja, ovaj sud nalazi da je utvrđenje o trajanju i vrsti posebnog staža za tužitelja u osporavanom i prvostepenom rješenju pravilno iskazano, a tužitelj i nije ni tvrdio da je za spis dostavljao ili imao mogućnost dostaviti dokaze iz kojim bi proizilazili podaci drugačiji od onih iskazanih u uvjerenju MUP-a HNK od 13.03.2019.godine.

Slijedom prednjeg utvrđenja, ali i među strankama nesporne činjenice o dužni preostalog staža osiguranja jasno proizilazi da je tužitelj u vrijeme donošenja prvostepenog rješenja imao navršenih 52 godine života, 42 godine, 7 mjeseci i 15 dana penzijskog staža i 34 godine, 6 mjeseci i 26 dana staža osiguranja. Kod prednjeg utvrđenja bitno je napraviti distinkciju između penzijskog staža i staža osiguranja, svakako u duhu odredbe člana 40., 41., 142. i 144. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju FBiH („Sl.novine FBiH br.13/18), jer sve ove odredbe kada govore o uslovima za ostvarenje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu penziju propisuju različita mjerila za potreban staž osiguranja i penzijski staž.

Tako bi tužitelj da bi ostavio pravo na starosnu penziju prema članu 40. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju FBiH morao ispuniti kumulativne uslove to jeste: da ima navršenih 65.godina starosti i najmanje 15 godina staža osiguranja ili najmanje 20 godina penzijskog staža, ili bez obzira na godine starosti 40 godina staža osiguranja. Tužitelj neupitno u vrijeme donošenja prvostepenog rješenja nije imao navršenih 65 godina staža niti 40 godina staža osiguranja, pa tako i ne ispunjava uslove iz citirane zakonske odredbe.

Dalje bi prema odredbi člana 142. istog zakona tužitelju za ostvarenje prava na prijevremenu starosnu penziju u 2019.godini u kojoj je podnio zahtjev trebala navršena 61 godina starosti i 36 godina staža osiguranja, a tužitelj ne ispunjavan ni jedan od ovih kumulativno propisanih uslova, jednako kao niti uslov propisan odredbom člana 41. tog zakona prema kojoj i uz umanjenje starosne granice iz člana 40. istog zakona za vrijeme ukupno priznatog posebnog staža isto ne odgovara godinama života tužitelja u vrijeme donošenja prvostepenog rješenja.

Na prednja utvrđenja suda nije od uticaja to da li je tuženi ili prvostepeni organ pravilno primijenio Zakon o policijskim službenicima FBiH („Sl.novine FBiH“ broj 27/05) ili je bilo potrebno primijeniti Zakon o policijskim službenicima BiH

(„Sl.Glasnik BiH“ br. 27/04, 63/04, 5/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 i 07/12), jer niti jedan niti drugi propis ne predstavljaju materijalni propis čija bi primjena bila od uticaja na odluku po zahtjevu tužitelja, kako to pravilno obrazlaže i tuženi u obrazloženju osporavanog akta.

Kako sud na prednje obrazloženi način nije našao niti jedan od razloga za poništenje osporavanog ili prvostepenog rješenja, to je shodno odredbi člana 34. i člana 36. stav 2. ZUS-a tužba tužitelja odbijena kao neosnovana, kako je i odlučeno u dispozitivu.

Kako Zakon o upravnim sporovima ne sadrži odredbe kojima se propisuje naknada troškova upravnog spora, to se u ovoj stvari, u smislu člana 55. tog zakona, shodno primjenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim je uređen parnični postupak. Tužitelj je ovoj pravnoj stvari podnio zahtjev za naknadom troškova postupka, ali nije uspio u sporu, pa mu shodno odredbi člana 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) ne može niti pripadati pravo na naknadu troškove postupka, radi čega je njegov zahtjev odbijen kako je i riješeno u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove presude ne može se izjaviti žalba.

Zapisničar

Marijana Križanac

Sudija

Mediha Boškailo-Veledar